

Ministerstwo Finansów

Departament Orzecznictwa Podatkowego

Warszawa, 30 marca 2023 roku

Sprawa: Zapytanie KIS – Nr 0110-KNF.4241.10.2023
Znak sprawy: DOP2.8222.8.2023.CQDY
Kontakt: Magdalena Stasiak
tel.: +48 538 181 499
e-mail: magdalena.stasiak2@mf.gov.pl

Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej

Opinia w sprawie opodatkowania świadczenia ratowniczego dla członków OSP

Szanowni Państwo,

W związku z wystąpieniem z 15 marca 2023 r. Nr 0110-KNF.4241.10.2023, dotyczącym opodatkowania na gruncie ustawy PIT¹ świadczenia ratowniczego otrzymanego przez członka Ochotniczej Straży Pożarnej, uprzejmie wyjaśniamy.

Opis zagadnienia

Na podstawie art. 16 ustawy o OSP² strażakowi ratownikowi OSP przysługuje świadczenie ratownicze z tytułu wysługi lat w OSP w wysokości 200 zł.

Prawo do tego świadczenia przysługuje strażakowi ratownikowi OSP, który czynnie uczestniczył w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych (wymagany bezpośredni udział co najmniej raz w roku) – przez co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) oraz 20 lat (w przypadku kobiet). Przy naliczaniu okresu czynnego uczestnictwa w działaniach ratowniczych nie jest wymagane zachowanie ciągłości wysługi lat w OSP. Świadczenie ratownicze przyznaje się na wniosek

---

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2647 ze zm.).

² Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o Ochotniczych Strażach Pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194).

Krajowa Administracja
Skarbowa

tel.: +48 22 694 55 55
fax: +48 22 694 36 84
gov.pl/finanse
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

zainteresowanego złożony do organu przyznającego, właściwego dla siedziby jednostki OSP, do której należy strażak ratownik OSP.

Prawo do tego świadczenia przysługuje po osiągnięciu przez mężczyznę 65 roku życia, a przez kobietę 60 roku życia. Wypłata następuje miesięcznie, do 15 dnia każdego miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym przyznano świadczenie ratownicze. Świadczenie ratownicze, a także koszty jego obsługi są finansowane z budżetu państwa.

Na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT

wolne od podatku dochodowego są przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, ćwiczeniach, działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych.

Pytanie:

Czy ww. świadczenie ratownicze może korzystać ze zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT?

Stanowisko Dyrektora KIS

Państwa zdaniem przychody z tytułu opisanego świadczenia ratowniczego są zwolnione od podatku dochodowego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT. Świadczenie ratownicze przysługuje członkom OSP z tytułu wysługi lat a podstawą, czy też powodem do jego otrzymania, jest udokumentowane czynne uczestnictwo w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych. Zatem – w Państwa opinii – wszystkie przesłanki do zastosowania zwolnienia są spełnione.

Wątpliwości Dyrektora KIS

Z literalnego brzmienia art. 16 ustawy o OSP wynika, że tytułem do świadczenia ratowniczego jest wysługa lat, a prawo do świadczenia określa się na podstawie czynnego uczestnictwa w działaniach, akcjach ratowniczych.

W [uzasadnieniu do Rządowego Projektu Ustawy o Ochotniczych Strażach Pożarnych \(druk nr 1765\)](#) czytamy, że:

umocnieniu pozycji ochotniczych straży pożarnych mają służyć proponowane w projekcie ustawy rozwiązania zakładające, że (...) strażakowi ratownikowi ochotniczej straży pożarnej będzie przysługiwać świadczenie ratownicze z tytułu wysługi w jednostkach ratowniczo-gaśniczych ochotniczych straży pożarnych (z kwoty świadczenia nie będzie odprowadzany podatek ani składki na ubezpieczenia społeczne).

W ustawie o OSP, w art. 14 oraz 15, mowa jest o rekompensatach i ekwiwalentach, które mogą otrzymywać strażacy, a które to świadczenia uznają Państwo za podlegające zwolnieniu od podatku na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT.

Wydaje się zatem, że konsekwentnie świadczenie przedstawione w art. 16 ustawy o OSP również spełnia przesłanki warunkujące zastosowanie tego zwolnienia.

Jednakże wydane zostały dwa rozporządzenia MSWiA w sprawie wzoru wniosku o przyznanie świadczenia ratowniczego. Pierwsze z 2 lutego 2022 r. a drugie z 2 grudnia 2022 r. Różnica polega na dodaniu do wzoru wniosku rubryki „Adres urzędu skarbowego właściwego dla wnioskodawcy”, co sugeruje, że jest to informacja na potrzeby rozliczenia podatku z tytułu wypłaty tego świadczenia (zob. [Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie wniosku o przyznanie świadczenia ratowniczego z dnia 2 lutego 2022 r. \(Dz.U. z 2022 r. poz. 316\)](#) oraz [Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji zmieniające rozporządzenie w sprawie wniosku o przyznanie świadczenia ratowniczego z dnia 2 grudnia 2022 r. \(Dz.U. z 2022 r. poz. 2579\)](#)).

Powstała zatem wątpliwość, czy świadczenie ratownicze, które należy się emerytowanemu członkowi OSP z tytułu wysługi lat, a którego podstawą wypłaty jest udokumentowany czynny udział w akcjach i działaniach ratowniczych, wypełnia warunki do zastosowania zwolnienia z opodatkowania, określonego w art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT.

Gdyby uznać, że przychody te nie podlegają zwolnieniu, wnioskujący o nie emeryci – członkowie OSP – uzyskiwaliby przychód z innych źródeł, który należałoby opodatkować na zasadach ogólnych, na podstawie otrzymanych od płatnika informacji PIT-11.

Stanowisko Ministerstwa Finansów

Nie dzielimy Państwa stanowiska w sprawie zwolnienia z opodatkowania świadczeń ratowniczych dla członków OSP na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT.

Ustawa PIT w art. 21 ust. 1 pkt 44 zwalnia od podatku przychody członków Ochotniczych Straży Pożarnych, uzyskane z tytułu uczestnictwa w szkoleniach, ćwiczeniach, działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych.

Zwolnieniem tym objęte są otrzymane przez członków OSP świadczenia za czynny udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia. Do świadczeń tych należy ekwiwalent pieniężny (art. 15 ust. 1 ustawy o OSP) oraz świadczenia niepieniężne przysługujące członkom OSP z tytułu uczestnictwa w ww. działaniach (np. kursy przygotowujące do uzyskiwania przez strażaków ratowników OSP kwalifikacji i uprawnień do prowadzenia pojazdów uprzywilejowanych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony oraz kursy z zakresu kwalifikowanej pierwszej pomocy oraz szkolenia z poszczególnych dziedzin ratowniczych).

Świadczenie ratownicze przysługuje natomiast strażakowi ratownikowi z tytułu wysługi lat w ochotniczej straży pożarnej (art. 16 ustawy o OSP). Warunki przyznawania tego świadczenia wskazują, że przysługuje ono za wieloletnią służbę

w charakterze strażaka ratownika (25 lat dla mężczyzny i 20 lat dla kobiety) oraz jest wypłacane po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, tj. 65 lat przez mężczyznę i 60 lat przez kobietę. Jest zatem rodzajem dodatku do emerytury dla strażaka ochotnika, uhonorowaniem jego uczestnictwa w działaniach ratowniczych w przeszłości.

W naszej ocenie świadczenie ratownicze nie mieści się w zakresie zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 44 ustawy PIT, gdyż obejmuje ono świadczenia otrzymywane za bieżące uczestniczenie strażaków ratowników w szkoleniach, ćwiczeniach, działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych i akcjach związanych z likwidowaniem klęsk żywiołowych. Jednocześnie zwolnienie to nie wyklucza podmiotowo strażaków ratowników pobierających świadczenie ratownicze. Jeśli bowiem, mimo ukończenia wieku emerytalnego, dana osoba jest nadal czynnym strażakiem ratownikiem, który uczestniczy w działaniach OSP i otrzymuje z tego tytułu ekwiwalent pieniężny, to jest on wolny od podatku.

Z tego też względu działania Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, polegające na wystawieniu strażakom ratownikom, którym wypłacono w 2022 r. świadczenie ratownicze, informacji podatkowej PIT-11 z wypełnioną częścią „przychody z innych źródeł”, były prawidłowe, bowiem przychód z tego tytułu podlega opodatkowaniu według skali.

W związku z tym podatnicy są obowiązani do uwzględnienia przychodu z tego tytułu w zeznaniu podatkowym składanym za 2022 r. i do obliczenia podatku należnego od sumy łącznych dochodów uzyskanych za ten rok.

Z wyrazami szacunku

Małgorzata Krysiak-Żołądź
Zastępca dyrektora
Departamentu Orzecznictwa Podatkowego

Do wiadomości:
- Dyrektorzy Izb Administracji Skarbowej